

Scenariusz lekcji do spektaklu: „Spełnienie Wiedźmy”

Nagranie spektaklu: https://youtu.be/o_tHgPXaOfA

Nagranie spektaklu z tłumaczeniem migowym: <https://youtu.be/Nlxtr2BBCuk>

Nagranie z audiodeskrypcją: <https://youtu.be/Fdazp7ZHsf8>

Autor: Ewelina Mendyka

Temat zajęć: „Wszystkie kobiety mego życia zostawiły w nim cząstkę siebie.”

Grupa wiekowa:

Spełnienie Wiedźmy... to projekt przeznaczony dla młodzieży między 16 a 18 rokiem życia i dorosłych.

Czas realizacji:

Pełna realizacja wszystkich możliwości wymaga 2-3h, można też wykorzystać fragmenty scenariusza i dostosować czas do możliwości

Zagadnienia edukacyjne:

- istota kobiecości, roli kobiet w życiu człowieka,
- próba zdefiniowania dziewczyny - kobiety - wiedźmy,
- rytuały codzienności,
- ekstremalne doświadczenia życiowe,
- samoakceptacja,
- wolność, spełnienie

Cele operacyjne:

Cele poznawcze:

- dostrzeganie istoty kobiecości i pierwiastka kobiecego,
- poznanie mechanizmów działania świata oraz zgłębienie samoświadomości (samopoznanie) w celu radzenia sobie z trudnymi emocjami, odkrycie konieczności kształtowania wytrwałości w podejmowanych próbach zmierzania do samoakceptacji.

Cele kształtujące:

- dążenie do kształtowania umiejętności rozpoznawania własnej sytuacji życiowej, świadomości konieczności podejmowania indywidualnych wyzwań życiowych oraz wynikającej z tego konieczności przyjmowania różnych postaw, dokonywania

wyborów i stawiania granic,

- o dążenie do ukształtowania świadomości wpływu emocji na budowanie portretu samego siebie,
- kształtowanie odnajdowania swojego miejsca w relacjach z drugim człowiekiem oraz poszukiwanie balansu pomiędzy potrzebą autonomiczności oraz potrzebą współzależności, dostrzeganie roli kobiet w życiu każdego człowieka,
- rozwijanie wyobraźni, umiejętności doświadczania rzeczywistości przez formę artystyczną łączącą aktorstwo, muzykę, ruch, słowo.

Cele uwrażliwiające:

dążenie do uwrażliwienia młodzieży na delikatność natury człowieka, obecność części kobiecej, konieczność świadomych wyborów, dążenia do samoakceptacji i samospełnienia, potrzebę autonomiczności własnej, ale także innych osób.

Cykl może spełniać też wspomagająco cele terapeutyczne:

- walka z wszelkiego rodzaju lękami związanymi z przekraczaniem granicy dorosłości, z koniecznością przyjmowania całkowitej odpowiedzialności, w tym z lękami osobowościowymi (poczuciem braku integracji, dezorientacji, niespełnienia),
- wyzwalamie uczuć i nauka rozumienia emocji jako przejawów niezaspokojonych potrzeb (wg koncepcji NVC),
- budowanie poczucia własnej wartości, samoakceptacji, odkrywanie piękna poszukiwania prawdy o samym sobie.

Formy i metody pracy:

- dyskusja, praca w grupach, praca indywidualna.

Materiały dydaktyczne:

- szary papier
- brystol, kolorowe gazety, flamastry,
- kolorowe karteczki samoprzylepne

Informacje o spektaklu:

Scenariusz i reżyseria: Ewelina Mendyka

Choreografia i scenografia: Ewelina Mendyka

Inspiracje tekstowe: „Łaknąć” - Sara Kane, „I lubię tańczyć z tobą - opowieść o mnie i moim ciele” - Małgorzata Czerwień.

Teatr MPF działa w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Gostyniu.

Przebieg zajęć

Część 1. Wprowadzająca

Doświadczenie sztuki poprzedzi zadanie, które pomoże dzieciom zrozumieć, że każdy dorosły, który staje się rodzicem, wyobraża sobie, że jego dziecko jest/będzie doskonałe.

Zadanie nosi nazwę DZIECKO DOSKONAŁE... i obejmuje dwa etapy.

1. Nauczyciel dzieli dzieci na 4/5 osobowe grupy i tłumaczy zadanie:

KIM JEST DZIECKO DOSKONAŁE? JAKIE SĄ JEGO CECHY, ZACHOWANIA, W JAKI SPOSÓB MYŚLI DZIECKO DOSKONAŁE?

- a) Aby wykonać zadanie, odrysujcie sylwetkę jednego z was na szarym papierze, spróbujcie go także pokolorować takimi barwami, które kojarzą się z dzieckiem doskonałym.
- b) Następnie, korzystając z małych kolorowych karteczek zgromadźcie jak najwięcej cech dziecka doskonałego.
- c) Odczytajcie wszystkie zanotowane cechy i zastanówcie się - jak powinno się zachowywać dziecko doskonałe i jak powinno się wypowiadać. Przedstawcie za pomocą krótkich scenek kilka charakterystycznych jego działań.

2. PREZENTACJE

KIM JEST DZIECKO DOSKONAŁE? STWÓRZMY JEGO PORTRET.

- a) każda z grup prezentuje stworzony plakat dziecka doskonałego oraz scenki związane z projekcjami doskonałego zachowania,
- b) prezentacje stają się pretekstem do dyskusji:
 - o czy istnieją dzieci doskonałe?
 - o co oznacza doskonałość i grzeczność?
 - o co składa się na określenie “bądź grzeczny/bądź grzeczna”?
- c) wspólne wnioski i uświadomienie sobie, że nikt nie jest doskonały, a grzeczność jest trudna do zdefiniowania, mimo tego, że na każdym kroku słyszy się pouczenie o konieczności bycia grzecznym.

Część 2. Prezentacja spektaklu.

Nauczyciel prosi uczniów, by zwrócili uwagę na to:

- jak zostają przedstawione dzieci doskonałe?
- w jakich sytuacjach prezentowane dzieci zostały uznane za niegrzeczne?
- czym może być przerywający akcję dźwięk dyscyplinujący dzieci?
- w jaki sposób dzieci opowiadają rodzicom o dniu w szkole? od czego zaczynają rozmowę, co relacjonują dorosłym?

Dzieci szyte na miarę to spektakl, który powstał z niezwykłych i zaskakujących rozmów oraz refleksji Nocnych Marków nad słowami „bądź grzeczny” „bądź grzeczna”. Dzieci w niesamowicie prawdziwy sposób odkryły różnice w perspektywie widzenia świata przez nie same i otaczających je dorosłych. Opowieści o ich doświadczeniach i konsekwencjach niektórych zdarzeń oraz wywiadach z dorosłymi stały się pretekstem do powstania spektaklu. W spektaklu wykorzystano bardzo krótkie fragmenty książki C. P. Estes, *Biegnąca z wilkami*, S. Siedleckiej, *Szczeniaki*, oraz T. Różewicza, *Jest we mnie*. Większość tekstów została wykreowana w czasie rozmów dzieci.

Oglądając, należy spojrzeć na:

- jednakowe stroje dzieci, które sugerują, że sytuacje zaprezentowane w spektaklu dotyczą zasadniczo wszystkich młodych ludzi, a także zwracają uwagę na to, iż wobec kwestii pożądanego posłuszeństwa i piętrzących się oczekiwań dzieci mają takie same odczucia,
- rolę książki, która jednocześnie służy “prostowaniu” sylwetki i rozwijaniu skrzydeł (na końcu),
- wykorzystane znane od wielu wieków zabawy dziecięce, które niezmiennie rozwijają emocjonalność i kreatywność dzieci, pozwalają im czuć się swobodnie, łączą je i uszczęśliwiają,
- nieustannie ograniczaną kreatywność i ekspresję ukazaną przez dyscyplinujące przerywanie najbardziej ekscytujących dzieci momentów,
- wagę słów dzieci, które mówią o trudnych dla nich sytuacjach i o tym, jak bardzo pragną spełnić oczekiwania rodziców. Oglądając ostatnie dwie sceny, należy dostrzec symboliczne znaczenie “Piosenki drewnianych lalek” i odczytać je jako zagrożenie dla pełnej ekspresji kreatywności dzieci, które ostatecznie odnajdują wolność i wykorzystują książki jako most do rozwijania skrzydeł, otwierając refleksję nad tym - jak znaleźć balans między wychowaniem a kształtowaniem.

Część 3. Refleksje po spektaklu

Etap 1. Nauczyciel przeprowadza swobodną dyskusję o spektaklu. Dzieci przytaczają spostrzeżenia, emocje, jakie towarzyszyły oglądaniu. Najczęściej wtedy także dzielą się własnym doświadczeniem, często mówią, że przeżywają podobne emocje do bohatera.

Etap 2. Nauczyciel dzieli dzieci na grupy 4/5 osobowe. Przygotowuje kolorowe gazety, flamastry, kredki, a każda z grup przygotowuje plakat będący mapą myśli, spostrzeżeń, obrazów prezentujących prawa i obowiązki dziecka.

GRUPY NIEPARZYSTE (1/3/5 - w zależności od ilości dzieci)	GRUPY PARZYSTE (2/4/6 - w zależności od ilości dzieci)
OBOWIĄZKI DZIECKA	PRAWA DZIECKA
<p data-bbox="164 987 786 1106">PYTANIA POMOCNICZE DO PRZEMYŚLENIA W GRUPIE PRZED WYKONANIEM PLAKATU</p> <ul data-bbox="164 1167 786 1464" style="list-style-type: none"> • czy dziecko ma obowiązki, jakie dziecko może mieć obowiązki, dlaczego dzieci powinny mieć obowiązki, • kiedy dziecko powinno/musi być absolutnie posłuszne dorosłemu; jakie warunki muszą być spełnione, by obowiązki można było wypełnić 	<p data-bbox="807 987 1430 1106">PYTANIA POMOCNICZE DO PRZEMYŚLENIA W GRUPIE PRZED WYKONANIEM PLAKATU</p> <ul data-bbox="807 1167 1430 1420" style="list-style-type: none"> • jakie dziecko ma prawa? z czego one wynikają? (gdzie można znaleźć prawa dziecka obowiązujące na całym świecie) • czy prawa oznaczają nieograniczone możliwości działania we wszystkich kierunkach?

Etap 3. Dyskusje po prezentacji projektów zmierzające do wnikliwych rozmów o prawach i obowiązkach dzieci, ich dylematach, ale też do stwierdzenia, że są takie sytuacje, które wymagają absolutnego posłuszeństwa, bo od sposobu zachowania zależy bezpieczeństwo dziecka, i z drugiej strony są również takie, które wymagają sprzeciwu.

Etap 4. Nauczyciel proponuje stworzenie wspólnej mapy tego, kiedy emocje są szczególnie ważne i należy wyrazić sprzeciw wobec konkretnej prośby dorosłego lub nakazu wykonania jakiejś czynności.

Nauczyciel rozdaje kolorowe karteczki, każdy wpisuje sytuację, która powinna sprawić,

że należy powiedzieć stanowczo i kategorycznie “nie” Na końcu odczytują wszystkie wypisane elementy.

Wspólnie umieszczają w widocznym miejscu mapę MÓWIMY NIE GDY...

Etap 5. Na koniec nauczyciel prowokuje dzieci do dyskusji o tym, kiedy dziecko czuje się kochane i jak można okazać miłość dziecku. Każde dziecko wycina serce, ozdabia je i wpisuje do środka: Czuję się kochana, gdy ...

Należy zadbać, aby dopełnienia miały formę drugiej osoby, np. gdy mnie przytulasz, gdy mnie akceptujesz, gdy wstajesz wcześniej i szykujesz mi śniadanie.

Etap 6. Podsumowanie pracy i podkreślenie tego, że:

- dzieci mają wiele praw i powinny być one respektowane,
- są sytuacje, w których trzeba wyrazić sprzeciw,
- miłość, akceptacja i zrozumienie ujawniają się na różne sposoby.

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa
Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

